

Innehållsförteckning

Rapportens upplägg	2
1. Sammanfattning.....	3
1.1 Sidas bedömning av strategigenomförandet	3
1.2 Sammanfattande resultatanalys på strateginivå	3
2. Resultatredovisning	5
2.1 Sidas bidrag till förändring på strateginivå.....	5
2.1.1 Analys av portföljen.....	5
2.2 Analys och redovisning av resultat per strategimål	7
2.2.1 Tematisk prioritering: Stärkta synergier med migrationspolitiken	7
Strategimål 1: Stärkta förutsättningar för ökat återvändande, inklusive tvångsvist återvändande, frivillig återvandring, och hållbar återintegrering, bland annat genom att stärka lokal kapacitet och infrastruktur i ursprungs- och transitländer.	7
Strategimål 2: Stärkt kapacitet för migrations- och asylhantering i partnerländer, inklusive gränskontroll, med fokus på att motverka irreguljär migration.	10
2.3 Sidas bidrag till långsiktiga effekter.....	12
3. Översikt av strategisammanhanget	12
3.2 Sveriges roll i strategisammanhanget	13
3.3 Resultat från andra strategier, synergier och samordning	14
4. Implikationer	14
Bilagor.....	15
Bilaga 1. Rapporten – syfte, upplägg och förklaring av trafikljussystemet	15
1.1 Om strategirapporten – syfte och upplägg	15
1.1 Förklaring av trafikljussystemet	16
Trafikljus för portföljens resultat.....	16

Rapportens upplägg

Kapitel 1 sammanfattar med hjälp av färgsättning (röd, gul, grön) Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål.

Kapitel 2 redovisar resultat från strategigenomförandet.

Kapitel 3 ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den utvecklingskontext i vilken strategin genomförs.

Kapitel 4 redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som Sida vill lyfta till UD.

1. Sammanfattning

1.1 Sidas bedömning av strategigenomförandet

Strategin för *Sveriges globala utvecklingssamarbete inom migration, återvändande och frivillig återvandring 2024–2028* beslutades av regeringen i oktober 2024. Som helhet bedömer Sida att verksamheten bidrar till att stärka synergier mellan migrations- och biståndspolitiken, och strategins inriktning genom dess två mål. Strategin är den första tematiska strategin inom utvecklingssamarbetet med särskilt fokus på migration och genomförandet är således i sin linda.

Sida har under 2025 berett och avtalat om 15 insatser. Merparten av avtalen tecknades under andra halvan av året, varför få aktörer hunnit rapportera in resultat per dagens datum. Därför bedöms portföljens resultat för båda strategimålen som gula. Sida bedömer att portföljens sammansättning till stor del svarar upp mot de två strategimålen. Samtidigt är portföljen under uppbyggnad, varför portföljens sammansättning för båda målen bedöms som gula.

Portföljens sammansättning

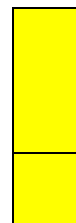

Portföljens Resultat

Tematisk prioritering: Stärkta synergier mellan bistånds och migrationspolitiken

Mål 1. Stärkta förutsättningar för ökat återvändande, inklusive tvångsvist återvändande, frivillig återvandring, och hållbar återintegrering

Mål 2. Stärkt kapacitet för migrations- och asyghantering i partnerländer

1.2 Sammanfattande resultatanalys på strateginivå

Den portfölj som utvecklats under 2025 utgör en solid grund för att nå resultat kopplade till strategins två övergripande mål. Portföljen har utvecklats i linje med de migrationspolitiskt prioriterade kontexter som Sida instruerats att fokusera på för strategins genomförande:¹

Länder: Afghanistan, Etiopien, Irak, Libanon, Somalia, Syrien, Turkiet och Uzbekistan.

Migrationsrutter: Centrala Medelhavsrutten, Sidenvägen, Västra Balkan rutten och Östra Medelhavsrutten.

Under året har Sida berett och avtalat om insatser i **Afghanistan, Etiopien, Irak, Libanon, Turkiet och Syrien**, samt längs migrationsrutter i MENA. Ett arbete med att identifiera insatser i Somalia och

¹ Protokoll, Sidas strategiska dialog med UD/ JU den 17 mars 2025, Dokumentnummer 25/000187-9.

Uzbekistan har påbörjats, och portföljen kommer därmed att omfatta samtliga åtta prioriterade länder 2026.

Vidare inkluderar portföljen en HelpDesk för migrationsrelaterade frågor för inhämtning av data och analys, samt stöd till European Stability Initiative (ESI) i enlighet med Regleringsbrev för budgetåret 2025 till Sida.² Den svenska resursbasen har även stärkts genom strategiska sekunderingar som har bidragit till ökad kapacitet hos nyckelaktörer (IOM och UNHCR) för strategins genomförande.

Sida konstaterar att migrationsstrategin genom avtalade insatser har bidragit till att synliggöra det svenska stödet och engagemanget för migrationsfrågor i flera kontexter. Ett sådant exempel är det svenska stödet till UNDP i **Irak**, som bedöms öka förutsättningarna för ett fördjupat samarbete kring återvändande och återintegreringsprocesser av irakiska medborgare från Al-Hol lägret i Nordöstra Syrien³, som är en hög prioritering för den irakiska regeringen.⁴ Andra exempel inkluderar ett Team Europe Initiative (TEI) i **Etiopien**, samt den intensifierade dialogen med **Turkiet** som också rapporteras öka förutsättningar för samarbete.⁵

Som nämns ovan tecknades de flesta avtal med partners under senare hälften av 2025 varför resultatrapportering ännu inte hunnit inkomma till Sida. Samtidigt bedöms avtalade insatser bidra till båda målen i ett tidigt skede av portföljutvecklingen.

En grund har lagts för synergier med ett flertal andra strategier, inklusive de för **MENA, Syrien, Etiopien**, innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling (INPAKT) och humanitärt arbete, samt för att stärka resultat i kontexter där bilaterala strategier fasas ut, såsom i **Afghanistan** och **Irak**.

Utvecklingen av portföljen har stämts av med Utrikesdepartementet och Justitiedepartementet genom kvartalsvisa strategiska dialoger, samt de geografiska samarbetsgrupper som föregår dessa.⁶

Strategin utgör ett nav i Sidas arbete med migrationsfrågor, där den nära dialogen med berörda utlandsmyndigheter och geografiska team har varit en förutsättning för identifiering av insatser som kompletterar initiativ på land- och regional nivå. Likaså har dialog med andra givare i respektive kontext, inklusive EU, varit central i urvalet av insatser.

² Regeringsbeslut II:1, 2025-10-30, UD2025/16007

³ UNDP, Community resilience in Al Hol. Insatsnummer: 17692

⁴ United Nations, UN and Iraq Launch ONE UN Plan to Support the Return, Rehabilitation, and Reintegration of Iraqis from Al-Hol Camp, Hämtad 9 februari 2026.

⁵ Turkiet- kort inspel inför resultatrapportering MIG. Dokumentnummer 25/001930-5, samt Svar från ambassaden i Etiopien på: Hälsning och önskan om kort inspel inför resultatrapportering MIG. Dokumentnummer 25/001930-4

⁶ Strategisk dialog- Globala tematiska strategin för migration, återvändande och frivillig återvandring 2024-2028 Ärendenummer 25/001099

2. Resultatredovisning⁷

2.1 Sidas bidrag till förändring på strateginivå

2.1.1 Analys av portföljen

Under 2025 avtalades totalt 15 insatser i ovan nämnda geografiska kontexter. Tillsammans med en insats som avtalades i slutet av 2024 omfattade portföljen totalt 16 insatser. Portföljen bedöms ligga väl i linje med Sidas genomförandeplan för strategin, inklusive förändringsteorier för respektive mål.⁸

Utöver mindre stöd till ESI och HelpDesk kan **portföljen i sin helhet redovisas på landnivå i linje med den geografiska styrningen av strategin**. Avtalen med samarbetspartners är antingen landspecifika eller omfattar projekt i ett flertal länder.

Tabell 1. Utfall och antal insatser per strategimål 2025

Strategimål	Utfall, mnkr	Antal Insatser
MIGR2024a1 - Stärkta förutsättningar för ökat återvändande, inklusive tvångsvist återvändande, frivillig återvandring, och hållbar återintegrering, bland annat genom att stärka lokal kapacitet och infrastruktur i ursprungs- och transitländer.	216,4	11
MIGR2024a2 - Stärkt kapacitet för migrations- och asylhantering i partnerländer, inklusive gränskontroll, med fokus på att motverka irreguljär migration.	131,5	12

*Notera att en insats kan ha flera strategimål. Antalet insatser i denna tabell går därmed inte att jämföra med övriga tabeller.

Tabell 1 visar utfall per mål. De flesta insatser bidrar till båda målen i strategin, om än med viss finansiell tyngdpunkt på mål 1. Ett flertal insatser vilka förväntas bidra särskilt till mål 2 förbereddes under 2025 men bereds för avtal först under 2026. Här ingår exempelvis Migrationsverket, Polismyndigheten och International Centre for Migration Policy Development (ICMPD). Insatser som bidrar till båda målen har ett mervärde då de bidrar till effektivitet och en samordnad ansats.

Tabell 2. Utfall och antal insatser per globalt mål (Agenda 2030), 2025

SDG mål	Utfall, mnkr	Antal Insatser
10 - Minskad ojämlikhet	283,1	12
16 - Fredliga och inkluderande samhällen	254,7	8
1 - Ingen fattigdom	176,0	4
5 - Jämställdhet	156,0	3
2 - Ingen hunger	60,0	1
4 - God utbildning för alla	60,0	1
8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	60,0	1

⁷ I kapitlet används begreppet "utfall". Med utfall avses utbetalade medel minus återbetalade medel.

⁸ Beslut om Utvecklingserbjudande för migration, återvändande och frivillig återvandring och operationalisering av strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom migration, återvändande och frivillig återvandring 2024-2028. Dokumentnummer 25/000187-13.

7 - Hållbar energi för alla	25,0	1
11 - Hållbara städer och samhällen	22,9	2
17 - Genomförande och globalt partnerskap	1,4	1

*Notera att en insats kan ha flera strategimål. Antalet insatser i denna tabell går därmed inte att jämföra med övriga tabeller.

Tabell 2 visar aggregerat utfall (mnkr) och antal insatser (med finansiell aktivitet) under 2025, uppdelat per SDG-mål. Insatserna bidrar till genomförandet av Agenda 2030 med störst tyngdvikt på det globala hållbarhetsmålet 10 om minskad ojämlikhet, som knyts till samtliga insatser. Även mål 16, fredliga och inkluderande samhällen är högt representerat. Detta faller sig naturligt mot bakgrund av att flertalet insatser adresserar socio-ekonomiska faktorer, social sammanhållning och inkludering i fragila kontexter. Värt att notera är att det finns stora möjligheter till synergier med andra strategier genom flera hållbarhetsmål, såsom mål 5, 4 och 8.

Tabell 3. Utfall per partnerkategori för rapportens år

Partnerkategori	Utfall, mnkr	Procent
Multilaterala organisationer	287,5	82,7 %
Icke-statliga organisationer (NGOs) och civilsamhälle	55,0	15,8 %
Universitet, högskola eller annan akademisk institution, forskningsinstitut eller tankesmedja	5,0	1,4 %
Offentliga institutioner	0,3	0,1 %

Under 2025 inleddes flera större samarbeten med FN, inklusive UNHCR (ca 28 % av strategivolymen), IOM (ca 20 %), en FN-gemensam fond i Afghanistan (ca 17 %), samt genom UNDP för återvändande till Irak (ca 17 %). Stöd har också gått till den svenska resursbasen genom finansiering av 5 strategiska tjänster på IOM och UNHCR.⁹ Valet av multilaterala partners har möjliggjort ett snabbt operativt genomförande i komplexa kontexter. Samarbetena med FN är strategiska givet deras etablerade roll och för strategin relevanta närvaro i prioriterade länder och migrationsrutter. Under året avtalades ett stöd till Svenska Röda Korset där ett av bedömningskålen är den starka lokala förankringen i prioriterade länder, samt möjlighet att bidra till ett sammanhållet arbete längs migrationsrutter.¹⁰

Portföljen kommer att kompletteras genom planerade myndighetssamarbeten samt ytterligare stöd genom civilsamhällesorganisationer. Ett arbete pågår även för att se över möjliga samarbeten med privatsektorn och nyttjande av instrument för katalytisk finansiering inklusive garanti. Aktörer med kompletterande tematisk spetskompetens kommer beaktas. Nära samverkan med andra givare eftersträvas. Sidans bedömning är att en väl balanserad portfölj är på god väg att byggas upp, med en bredd av olika aktörer som på ett effektivt sätt kompletterar varandra.

Tabell 4. Policymarkörer, för rapportens år

Markörer	Andel delsyfte	Andel huvudsyfte
----------	----------------	------------------

⁹ Tjänsteanteckning: Finansiering av sekunderingar och JPOs ur migrationsstrategin, 2025-07-18. Dokumentnummer 25/001099-24

¹⁰ SRC, Humane, dignified, sustainable migration and return programme. Insatsnummer 17680

Miljö- och klimat	17,2 %	0,0 %
Jämställdhet	63,9 %	0,0 %
Konflikt	53,1 %	6,7 %

Tabell 4 visar hur stor andel av strategins aggregerade utfall (mnr) som markerats med policymarkörerna Miljö- och klimat, Jämställdhet och Konflikt, fördelat på delsyfte och huvudsyfte. En komponent kan markeras med flera policymarkörer. Konflikt har en andel kopplat till huvudsyfte, vilket faller sig naturligt givet strategins inriktning och geografiska fokus. Sida noterar för den fortsatta portföljutvecklingen att jämställdhet kan stärkas upp.

Diagram 1 (utgår). Sannolikheten att insatserna under strategin når sina mål

Då rapportering för insatserna inte hunnit inkomma blir automatisk inhämtning från Sidas system för insatsuppföljning missvisande och diagrammet som avser att illustrera sannolikheten att insatserna når sina mål utgår därför.

Samtliga avtal i portföljen har ingåtts baserat på bedömningar relevans, risker och kapacitet att nå förväntade resultat. Givet detta bedöms portföljen i sin helhet ha hög sannolikhet att nå sina mål.

2.2 Analys och redovisning av resultat per strategimål

2.2.1 Tematisk prioritering: Stärkta synergier med migrationspolitiken¹¹

Den tematiska prioriteringen om Stärkta synergier med migrationspolitiken uppnås genom Sidas bidrag till Strategins övergripande syfte: *Att motverka irreguljär migration och verka för ett fungerande återvändande som kan bidra till hållbar tillväxt och utveckling i mottagarlandet, samt ett effektivt arbete för frivillig återvandring.*

Strategins båda två mål (se nedan) bidrar i olika grad till följande tre av Sida förutbestämda standardiserade resultatområden inom ramen för den tematiska prioriteringen: 1. *Ett samhälle där migranter och flyktingar inkluderas och åtnjuter sina rättigheter*; 2. *Ett samhälle med rättssäker migrationshantering och skydd mot människohandel*; 3. *Ett samhälle som möjliggör frivillig och värdig återvandring med långsiktig återintegrering*. Strategin bidrar delvis till standardiserat resultatområde 4; *Ett samhälle som motverkar grundorsakerna till irreguljär migration*, men utgör inte fokus för strategigenomförandet då detta resultatområde generellt adresseras genom det breda utvecklingsarbetet.

Strategimål 1: Stärkta förutsättningar för ökat återvändande, inklusive tvångsvist återvändande, frivillig återvandring, och hållbar återintegrering, bland annat genom att stärka lokal kapacitet och infrastruktur i ursprungs- och transitländer.

Utvecklingsanalys¹²

Förutsättningarna för säkert och värdigt återvändande och återvandring är fortsatt varierande och komplexa. Samtidigt påverkar staters ansvarstagande, kapacitet och politiska vilja till mottagande

¹¹ I enlighet med Sidas målstruktur för genomförandeplaner anges också strategins mål i relation till de standardiserade resultatområden som Sida utarbetat utifrån reformagens prioriteringar.

¹² Utvecklingsanalysen här omfattar inte samtliga åtta prioriterade länder. Kontextspecifika uppdateringar sker i samband med kvartalsvisa samordningsmöten mellan Sida, Utlandsmyndigheter, UD och JU.

och återintegrering möjligheterna att nå lösningar för hållbart återvändande av flyktingar och migranter.¹³ Gemensamma utmaningar kopplade till målet i prioriterade länder inkluderar ekonomiska och sociala faktorer, inklusive begränsade försörjningsmöjligheter, begränsad tillgång till grundläggande samhällstjänster och infrastruktur, bristande tillgång till civil dokumentation (t.ex. folkbokförings- och identitetshandlingar), sociala spänningar och säkerhetsrelaterade hinder.¹⁴

Efter Assad-regimens kollaps i **Syrien** i december 2024, har många av de 5,5 miljoner syriska flyktingarna i regionen uttryckt hopp inför möjligheten att kunna återvända hem. Samtidigt har återvändandet de facto ökat efter regimen fall.¹⁵ I mitten av februari 2026 uppskattar UNHCR att över 1,4 miljoner personer, främst från kringliggande länder har återvänt till Syrien sedan december 2024.¹⁶ Återvändandet av syriska flyktingar från Irak ökade kraftigt i början av 2025, men minskade under årets andra hälft till följd av fortsatt osäkerhet i nordöstra Syrien samt säsongsrelaterade faktorer.¹⁷ I **Libanon** har förutsättningarna för att förbättra syriska flyktingars situation försämrats på grund av bristande politisk vilja från libanesiska myndigheter i kombination med de stora neddragningarna av UNHCR:s finansiering.¹⁸ **Afghanistan** står inför en av de största återvändanderörelserna i modern historia.¹⁹ Förutsättningarna för återintegrering är komplexa, men Sida ser möjligheter att bidra till att förbättra den socioekonomiska motståndskraften i återvändandekontexter, vilket kan bidra till en säker och hållbar återintegrering.

Portföljens sammansättning

Portföljen som utvecklats under 2025 bedöms vara väl sammansatt och inkluderar 11 insatser i **Libanon, Syrien, Irak, Etiopien, Turkiet, och Afghanistan** samt längs rutter i **Afrika och MENA**. 8 av de 11 insatserna bidrar även till mål 2. Samtidigt är portföljen i en uppbyggnadsfas, och dess sammansättning markeras därför som gul.

Sida bidrar till målet genom att *stärka trygga och inkluderande sociala och ekonomiska förhållanden i återvändandekontexter genom en systemansats ("whole of society approach")*.²⁰ Portföljen innehåller strategiska val av insatser som främjar förutsättningar för återvändande när sådana öppningar finns. Insatser har avtalats med väl etablerade aktörer med möjlighet att flexibelt anpassa verksamhet till förändrade behov, inklusive i mycket komplexa kontexter. Stödet till den FN-gemensamma fonden för **Afghanistan** (STFA)²¹ bedöms som särskilt viktigt i ett läge då ett stort antal

¹³ Executive Committee of the High Commissioner's Programme (ExCom), Conclusion No. 117 (LXXV): Durable Solutions and Complementary Pathways, 2024.

¹⁴ Exempelvis är kidnappningar, våldsamma konflikter mellan grupper och oexploderad ammunition de mest angivna säkerhetsriskerna kopplat till återvändande bland syriska flyktingar i regionen. UNHCR, Enhanced Regional Survey on Syrian Refugees' Perceptions and Intentions on Return to Syria. September 2025. Sid 12.

¹⁵ European Union Agency for Asylum (EUAA). Syria: Country Focus, 2025, s.79-80

¹⁶ UNHCR Regional Flash Update 65. UNHCR, Syria situation. UNHCR February 2026, s. 1

¹⁷ IRC, Protection Needs Overview: Monitoring and Trends October 2024 – March 2025 Iraq, 2025 s. 4-5

¹⁸ UNHCR Libanon/Informal results reporting for year 1, e-post 9 January 2026, s. 4. UM2024/20315/BEIR-26. Insatsnummer 17181

¹⁹ IOM, IOM Warns of Mass Returns to Afghanistan, Urges Immediate Funding to Scale Up Response, Hämtad: 11 Februari 2026.

²⁰ Förändringsteorin för målet återfinns i Genomförandeplanen. Beslut om Utvecklingserbjudande för migration, återvändande och frivillig återvandring och operationalisering av strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom migration, återvändande och frivillig återvandring 2024-2028. Dokumentnummer 25/000187-13

²¹ The Special Trust Fund for Afghanistan (STFA). Insatsnummer 15399

människor återvänder. Arbetet genomförs inom givargemensamma och FN-ledda samarbetsformer, vilket möjliggör arbete utan direkta kontakter med de facto-regimen.²²

Portföljens resultat

Portföljens resultat kopplat till målet bedöms som gult, mot bakgrund av att få aktörer hunnit inkomma med resultat per dagens datum. Tidiga resultat från insatser i MENA regionen, där insatser avtalades i mitten av 2025, visar på hur samarbetspartners har bidragit till att stärka grundläggande rättigheter, skydd och möjligheter till hållbar återetablering för frivilligt återvändande migranter och flyktingar. Bland resultaten återfinns både förbättrade förutsättningar för återvändande i **Syrien**, **Libanon** och **Irak**, samt även direkt stöd till frivilligt återvändande syriska flyktingar från Jordanien, Libyen och Irak. Ett centralt fokus för insatserna är att förbättra tillgången till civil dokumentation, såsom registrering och handlingar kopplade till identitet, boende och äganderätt, vilket är avgörande för juridiskt erkännande och tillgång till grundläggande samhällstjänster för återvändande individer. Psykosocialt stöd till särskilt utsatta grupper, samt social sammanhållning, utgör även del av verksamhet för att motverka marginalisering och social spänning, vilket är en förutsättning för hållbart återvändande och återintegrering.

Resultatexempel

Sverige har genom ett regionalt stöd till UNHCR i MENA regionen bidragit till att flyktingar frivilligt kunnat återvända till **Syrien**, inklusive genom att erbjuda civil dokumentation, uppdaterad information om förutsättningar i landet, rådgivning och praktiska arrangemang kring återvändande. Svenskt stöd har bidragit till att syriska flyktingar registrerade hos UNHCR i Egypten, Jordanien och Irak har fått ta del av stöd som bidragit till deras frivilliga återvändande till Syrien. I **Egypten** har mer än 325 000 individer erhållit civil dokumentation såsom identitetsdokument och 400 individer har fått rådgivning och information om återvändande. I **Jordanien** har 78 000 flyktingar som varit registrerade hos UNHCR frivilligt återvänt under insatsens första sex månader. Motsvarande siffra för **Irak** är 6900. Insatsen har även bidragit med stöd för logistiska arrangemang för frivilligt återvändande från **Libyen**, vilket möjliggjort att 400 flyktingar kunnat återvända till Syrien.²³ Insatsen samfinansieras med den regionala MENA strategin.

I syfte att underlätta för hållbar återetablering har ett stöd till IOM påbörjats i **Syrien**. Genom stödet ges tillgång till civil dokumentation, inklusive handlingar avseende boende, mark och äganderättigheter, psyko-socialt stöd, samt rehabilitering av bostäder.²⁴ Samtidigt har insatsen bidragit till stärkt kunskap om behov och hinder för återvändande genom datainsamling som följer mobilitetstrender inom och över Syriens gränser.²⁵ Detta bedöms vara särskilt strategiskt då uppdaterad data är en viktig förutsättning för utformningen av framtida migrations- och utvecklingsinsatser. Datainsamlingen har även bidragit till OCHA:s Humanitära behovs- och responsplan (HNRP) för Syrien 2026, vilket utgör en tydlig synergi med det svenska humanitära

²² Kort inspel inför resultatrapportering MIG LAMENA/ Afgh. Dokumentnummer 25/001930-3

²³ UM2024/28781/AMMA-30, UNHCR MENA Interim results reporting: 1 July – 31 December 2025. Insatsnummer 17019.

²⁴ IOM Syria/ Sida Light Updates, epost 15 januari 2026, s.1, UM2025/10441/BEIR-30. Insatsnummer 17564.

²⁵ IOM Syria/ Sida Light Updates, epost 15 januari 2026, s.1, UM2025/10441/BEIR-30. Insatsnummer 17564.

stödet till Syrien.²⁶ För stärkta synergier och resultat samfinansieras insatsen med Syrienkrisstrategin.

I **Libanon** har det svenska stödet genom UNHCR bidragit till att förbättra syriska flyktingars tillgång till registrering och civil dokumentation, vilket är avgörande för juridiskt erkännande, skydd och tillgång till samhällstjänster i Libanon. Det är även avgörande för att möjliggöra framtida återvändande till Syrien. Insatsen inkluderar psykosocialt stöd och vård till särskilt utsatta grupper. Trots den ovannämnda politiska och finansiella motvinden har programmet varit en livslinje till syrier som inte ännu kan återvända, och då riskerar utanförskap och marginalisering i Libanon.²⁷ Insatsen samfinansieras med Syrienkrisstrategin.

I **Irak** har ett stöd via IOM, i samarbete med andra FN aktörer och statliga institutioner, lagt en grund för stärkt kapacitet för utfärdande av civil dokumentation. Genom juridisk rådgivning har närmare 700 personer fått tillgång till dokumentation och grundläggande samhällstjänster.²⁸ Strukturella utmaningar som påverkar tillgången till dokumentation, inklusive avseende bostads-, mark och äganderättigheter kvarstår. Insatsen samfinansieras med regionala MENA strategin.

Genom finansiering av en sekundering till IOM i Kairo²⁹ har IOMs kapacitet förbättrats avseende utvecklande, kvalitetssäkring och styrning av arbetet inom återvändande och återintegrering, med specifikt fokus på **Syrien**.

Strategimål 2: Stärkt kapacitet för migrations- och asylhantering i partnerländer, inklusive gränskontroll, med fokus på att motverka irreguljär migration.

Utvecklingsanalys³⁰

Längs migrationsvägarna blandas människor som frivilligt eller ofrivilligt förflyttar sig över en landsgräns av olika skäl. Längs med migrationsvägarna i flera regioner noteras en stor komplexitet avseende olika skyddsbehov.³¹ Hanteringen av dessa "blandade migrationsströmmar" har lett till ökad efterfrågan på fördjupat samarbete mellan olika aktörer. Återkommande utmaningar är svag kapacitet hos ansvariga institutioner.³² **Etiopien** och **Somalia** är exempel på länder som samtidigt är ursprungs-, transit- och destinationsland, samt med stora irreguljära migrationsströmmar. Kapacitetsbrister på regional nivå fortsätter att hindra samordning och tillhandahållande av återintegreringstjänster. I båda länderna är ett stort antal givarländer aktiva avseende finansiering kopplat till migrationshantering och gränsförvaltning och ställer höga krav på samordning för att undvika duplicering.³³ Samarbete genom Team Europe Initiatives (TEIs) är en god möjlighet till en samordnad ansats för hållbara lösningar.³⁴

Sida bedömer att det finns möjligheter att bidra till målet genom stöd som stärker kapaciteten hos nationella aktörer att verka för säkert och effektivt återvändande och återintegrering. **Irak** är ett sådant exempel. Landet antog 2025 en första nationell migrationsplan, i syfte att främja säkra,

²⁶ Ibid, sid 1

²⁷ UNHCR, Libanon/Informal results reporting for year 1, e-post 9 januari 2026, s. 4. UM2024/20315/BEIR-26. Insatsnummer 17181.

²⁸ UM2024_26635_AMMA-48 IOM Iraq - Updates Sida - Jan 2026. Insatsnummer 17058.

²⁹ Dokumentnummer 25/000755- 6 DOKUMETET HAR FLYTTATS

³⁰ Utvecklingsanalysen här omfattar inte samtliga åtta prioriterade länder. Kontextspecifika uppdateringar sker i samband med kvartalsvisa samordningsmöten mellan Sida, Utlandsmyndigheter, UD och JU.

³¹ D-post: GENE/2024-12-07/1343. Dokumentnummer 25/000187-7

³² UNHCR, Global Trends Forced displacement in 2023, 2023, s. 2.

³³ Assignment 002 - PMHAN Helpdesk - Final Deliverables. Dokumentnummer: 25/001882-58

³⁴ TEI Ethiopia: Improved Capacity on Reintegration of Returnees. Insatsnummer 17744

ordnade och reguljära migrationsvägar, inklusive fokus på stärkt migrationsstyrning,³⁵ där möjligheter finns att bidra till denna process genom svenskt stöd. Goda möjligheter finns att stötta aktörer som arbetar lokalt med att bistå migranter och människor på flykt längs migrationsrutten och vid gränsövergångar, samt insatser för att minska risker kopplade till irreguljär migration, inklusive trafficking och människohandel.

Portföljens sammansättning

Sidas bedömning är att portföljutvecklingen ligger i linje med målet, samtidigt som portföljutvecklingen är i en tidig fas. Därför har portföljens sammansättning markerats som gul. Under 2025 har Sida ingått avtal om 12 insatser kopplade till mål två i **Etiopien, Irak, Libanon, Syrien och Turkiet** samt ruttbaserade stöd i **MENA** regionen. Insatserna relaterar i de flesta fall även till mål 1.

*Genom att stärka migrations- och asylhantering hos institutioner och strategiska aktörer på landnivå, utifrån en systemansats och folkrättsliga principer bidrar Sida till målet.*³⁶ Ett exempel är stöd till UNHCR som har bidragit till att stärka länders kapacitet och vilja att tillhandahålla skydd samt säkerställa tillgång till rättigheter för flyktingar och asylsökande längs migrationsrutten i **MENA** regionen. Genom stöd till Svenska Röda korset kompletteras stöden via FN genom rödakorsrörelsens fokus på att förbättra kapacitet hos aktörer på lokal nivå för att bistå migranter.³⁷ Ytterligare insatser förbereds med fokus på att stärka länders kapacitet avseende migrationshantering. Planerade samarbeten i **Irak** är exempel på detta. Den nyligen avtalade TEI insatsen i **Etiopien** bedöms strategisk för att möjliggöra samarbete mellan Europeiska medlemsstater och därmed stärka effektiv samordning.

2025 inleddes samarbete med European Stability Initiative.³⁸ Arbetet förväntas bidra till att ta fram underlag och driva policyarbete kring återvändande och återintegrering, samt kring så kallade tredjelandsavtal³⁹. Insatsen har beslutats om i enlighet med regeringsbeslut.⁴⁰

Portföljens resultat

Portföljens resultat kopplat till mål två bedöms som gult, mot bakgrund av att få aktörer hunnit inkomma med resultat per dagens datum. Tidiga resultat från insatser i **MENA regionen** och **Västafrika/Västatlantiska rutten** visar att portföljen har kunnat leverera resultat i linje med målet. Under 2025 har samarbetspartners bidragit till att stärka kapaciteten för migrationshantering hos statliga myndigheter att hantera blandade migrationsströmmar, säkerställa skydd och tillgängliggöra information till individer för att kunna fatta informerade beslut, samt stärkt samordning länder emellan, vilket kan bidra till att motverka farliga irreguljära vidareflyttningar.

³⁵ IOM, Iraq Launches Its First National Plan to Promote Safe, Orderly and Regular Migration. Hämtad 3 februari 2026.

³⁶ Förändringsteorin för målet, som återfinns i Genomförandeplanen för strategin. Dokumentnummer 25/000187-13

³⁷ SRC, Humane, dignified, sustainable migration and return programme. Insatsnummer 17680

³⁸ European Stability Initiative (ESI) 2025-2028. Insatsnummer 17701

³⁹ Tredjelandsavtal avser avtal mellan EU eller dess medlemsländer och länder utanför EU, i detta sammanhang kopplade till migration

⁴⁰ Regeringsbeslut II:1, 2025-10-30, UD2025/16007

Resultatexempel

Genom ett stöd till UNHCRs ruttbaserade arbete längs den **Västafrikanska/Västatlantiska migrationsrutten**, med fokus på **Senegal, Mali och Mauretanien** möjliggjordes stärkt samordning mellan olika ministerier och institutioner som arbetar med hantering av blandade migrationsströmmar, inklusive stöd till registrering, etablering av s.k. "one-stop shops" för migranter, och stärkt kapacitet för identifiering av skyddsbehov och bedömning av flyktingstatus.⁴¹ Stödet avslutas efter 2025 givet den geografiska styrningen av strategin.⁴²

Ytterligare ett stöd till UNHCRs ruttbaserade arbete inleddes i **MENA** längs rutterna mot Europa i där svenskt stöd verkar för stärkt kapacitet och förmåga hos statliga myndigheter att säkerställa skydd för flyktingar, asylsökande och migranter. Genom tillgång till skydd och grundläggande rättigheter kan farliga irreguljära vidareflyttningar motverkas. I exempelvis **Marocko**, stärktes de nationella skyddssystemen och tillgången till grundläggande tjänster i en kontext med blandade migrationsrörelser i Nordafrika. Mellan juli och december registrerades omkring 11 000 personer, och över 700 asylbeslut fattades genom prioriterade förfaranden med fokus på särskilt utsatta grupper. I **Egypten** har svenskt stöd bidragit till att UNHCR utökat skyddsutrymmet för flyktingar, nationell kapacitet har stärkts och individer har fått stöd och information för att kunna fatta väl informerade beslut om sin framtid.⁴³

Genom en sekundering till UNHCR i Addis Abeba har Sida bidragit till stärkt regional kapacitet för operationaliseringen av ruttbaserat arbete, inklusive de tre nordliga rutterna mot Europa, **västra, centrala och östra Medelhavsrutten**, samt till utvecklingen av ett gemensamt ramverk med andra aktörer för att stärka samarbete längs rutter och över gränser i regionen.⁴⁴

2.3 Sidas bidrag till långsiktiga effekter

Då strategin antogs först i slutet av 2024 är det för tidigt att rapportera om långsiktiga effekter. Genom stöd till samarbetspartners med erkänd expertis, relevant erfarenhet och strategisk närvaro i prioriterade kontexter (som exempelvis multilaterala aktörer som IOM, UNHCR och UNDP) förväntas svenskt stöd bidra till långsiktiga och hållbara resultat. Aktörer med lokal närvaro bedöms vara strategiska för att nå hållbara resultat. Stödet till Svenska Röda Korset är ett sådant exempel som genom samarbete med starkt förankrade lokala aktörer har goda förutsättningar att stärka expertis och ägarskap längs migrationsrutter och i återvändandekontexter.⁴⁵ I syfte att nå långsiktiga resultat eftersträvas god givarsamordning.

3. Översikt av strategisammanhanget

Tabell 5. Nyckeltal

Nyckeltal	Värde
-----------	-------

⁴¹ UNHCR RBA WA progress review meeting 30 september 2025. Dokumentnummer 24/001731-19

⁴² Insatsen beslutades innan den geografiska styrningen av strategin inkom Sida. Protokoll, Sidas strategiska dialog med UD/ JU den 17 mars 2025. Dokumentnummer 25/000187-9.

⁴³ UM2024/28781/AMMA-30, UNHCR MENA Interim results reporting: 1 July – 31 December 2025.

Insatsnummer: 17019

⁴⁴ Uppdatering av UNHCR uppdrag Route Based Approach. Dokumentnummer 24/001187- 32

⁴⁵ SRC, Humane, dignified, sustainable migration and return programme. Insatsnummer 17680

Strategivolym mnkr (hela strategivolymen 2024 och 2025)	400,0
Antal insatser med finansiell aktivitet, 2025	15
Utfall mnkr, insatser med finansiell aktivitet, 2025	347,9
Antal garantier (pågående under året 2025)	0

Strategivolymen under 2024 och 2025 uppgick till totalt 400 miljoner SEK, av dessa avser 50 MSEK en insats 2024. Under 2025 beslutades om totalt 15 nya insatser, dessa omfattar projekt i Afghanistan, Etiopien, Irak, Libanon, Syrien och Turkiet, samt arbete längs rutterna i MENA-regionen. Vidare inkluderar portföljen en HelpDesk⁴⁶ för migrationsrelaterade frågor för inhämtning av data och analys, samt till en tankesmedja, European Stability Initiative.⁴⁷ Den svenska resursbasen har även stärkts genom finansiering av tjänster (fem sekunderingar och en JPO) på IOM och UNHCR. Under 2025 betalades 99,4 % av strategivolymen ut. Ingen garanti har inletts, men en kartläggning pågår för att se över möjligheter att ta vidare under 2026.

3.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Genom den regelbundna dialogen mellan Sida, berörda utlandsmyndigheter och regeringskansliet eftersträvas en kompletterande ansats i enlighet med varje aktörs specifika uppdrag och baserat på en gemensam förståelse av behoven i respektive kontext. Utöver kvartalsvisa Strategiska Dialoger mellan Sida och regeringskansliet (UD och JU) sker ett nära och regelbundet informationsutbyte med regeringskansliet avseende strategigenomförandet. För att inleda dialog och kartlägga möjligheter i Uzbekistan, genomfördes en första gemensam sonderingsresa tillsammans med Ju och UD. En rad initiativ har identifierats där Sverige har ett mervärde och som ligger i linje med områden som är av intresse för den Uzbekiska regeringen. Regelbunden samverkan med Migrationsverket och Polismyndigheten har bidragit till ökad förståelse och samordning avseende myndigheternas respektive roll och uppdrag.

Vid portföljutvecklingen beaktas andra givares prioriteringar för att säkerställa komplementaritet och samordning i förhållande till det bredare givarlandskapet.⁴⁸ Sida har även dragit på internationella erfarenheter från Danmark, Nederländerna, EU och OECD.

Strategin har bidragit till en grund för stärkt dialog i migrationsrelaterade frågor i flera länder. Exempelvis i **Turkiet** har strategin gett Sverige en mer framträdande närvaro och ett tydligare aktörskap i den turkiska biståndskontexten, där flyktingmottagande utgör en central del av det internationella utvecklingssamarbetet.⁴⁹

I **Etiopien** har beslutet att stödja en TEI kring migration lett till en fördjupad dialog mellan Sverige och EU- delegationen och medlemsländer kring ordnad migration och bättre samordning.⁵⁰ Insatsen har även möjliggjort att Sverige fått genomslag och synlighet i dialogen med Etiopien avseende återvändandefrågor. För TEI i övriga prioriterade länder, se resultatrapport för berörda bilaterala strategier.

⁴⁶ Helpdesk for Migration, Peace, Humanitarian and Nexus issues 2025-2027. Ärendenummer 25/001882

⁴⁷ Regeringsbeslut II:1, 2025-10-30, UD2025/16007

⁴⁸ PMHAN Helpdesk - Assignment 001 - Final Deliverables. Dokumentnummer 25/001882-58 samt PMHAN Helpdesk - Assignment 002 - Final Deliverables. Dokumentnummer 25/001882-56

⁴⁹ Turkiet- kort inspel inför resultatrapportering MIG. Dokumentnummer 25/001930-5

⁵⁰ Svar från ambassaden i Etiopien på: Hälsning och önskan om kort inspel inför resultatrapportering MIG. Dokumentnummer 25/001930-4

3.3 Resultat från andra strategier, synergier och samordning

Tabellen nedan visar det finansiella utfallet i de sex prioriterade länder där samarbeten inleddes 2025. Avseende Somalia och Uzbekistan har ännu inga insatser påbörjats. Finansiering för Libyen och Marocko ingår som del i det ruttbaserade arbetet i MENA genom UNHCR.

Tabell 5. Utfall per land/region under strategin (topp 8) 2025

Land/region	Utfall, mnkr
Irak	83,8
Afghanistan	60,0
Syrien	58,6
Etiopien	36,0
Libanon	33,3
Turkiet	19,3
Marocko	11,6
Libyen	11,0

I alla prioriterade länder utom Uzbekistan har Sverige pågående eller tidigare utvecklingsamarbete, vilket har gett en god grund för att gemensamt med utlandsmyndigheter identifiera relevanta insatser och säkerställa att migrationsstrategin kompletterar bilaterala och regionala migrationsinsatser.

Strategin bidrar till att möjliggöra synergier och resultat med bilaterala, regionala och tematiska strategier. Detta gäller strategierna för Turkiet och Västra Balkan, Irak, Somalia, Etiopien, de regionala strategierna för Syrien, MENA och Afrika, samt strategin för innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling (INPAKT). Avseende Irakstrategin står det i utfasningsbeslutet att Sida ska se över möjligheten att andra strategier tar över migrationsinsatser.⁵¹ Genom migrationsstrategin har ett tidigare samarbete genom UNDP kunnat vidareutvecklas att fokusera på återvändande, och återintegrering av irakier från Al-Hol lägret i Nordöstra Syrien.⁵² Strategin har även bidragit med ett strategiskt stöd i Afghanistan i ett läge när den bilaterala strategin fasats ut. Därtill finns synergier med *Sveriges strategi för humanitärt bistånd genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete 2021-2025*, med goda möjligheter att komplettera humanitära insatser i flykting och migrationskontexter, exempelvis i Libanon och Syrien.

4. Implikationer

Sida har under 2025 byggt upp en portfölj som utgör en bas av samarbeten och insatser. Under 2026 kommer portföljen utvecklas ytterligare i enlighet med styrning och strategivolym.

- Genom kartläggning och dialog har Sida identifierat **nya potentiella samarbeten för att stärka upp portföljen i takt med den ökade strategivolymen och som möter de båda målen**. Nya samarbeten behöver fortsatt analyseras i ljuset av behov, kapacitet och prioriteringar under 2026. Särskilda insatser för kapacitetsstärkande av nationella aktörer avseende migrationshantering planeras.

⁵¹ Expediering av regeringsbeslut UD2024-09942, Dokumentnummer 24/001142-1

⁵² UNDP Community resilience and reintegration Al-Hol. Insatsnummer 17692

- Portföljen kommer att breddas till att **omfatta samtliga åtta prioriterade länder** (från att omfatta sex av de prioriterade länderna under 2025) i linje med den geografiska styrningen. Förberedande arbete med identifiering av insatser har påbörjats avseende Somalia och Uzbekistan.
- Arbetet **längs migrationsrutter kommer att utvecklas ytterligare**. Sida ser möjligheter att bidra till stärkt samordning mellan nyckelaktörer inklusive UNHCR, IOM och ICMPD, samt med andra givare för att säkerställa komplementaritet. Möjligheter att motverka irreguljär migration och dess risker i ett tidigt skede längs rutter är centralt för det fortsatta genomförandet. Insatser med fokus på att motverka människosmuggling och människohandel kan bli aktuellt.
- Andra länders erfarenhet av att utveckla synergier mellan bistånds- och migrationspolitik bekräftar behovet av samordning, där klarhet i roller och komplementaritet är centralt. Nära samverkan med RK är fortsatt centralt för ett effektivt genomförande, där beaktande av **synergier mellan JU och Sida**, inklusive vilka insatser som bäst lämpar sig för finansiering av respektive institution blir viktigt för effektiviteten i det fortsatta genomförandet.
- Nära samverkan och dialog med andra givare har varit central under genomförandet hittills. Sverige kommer fortsatt **ta vara på det ökade aktörskapet i givarsamordningen** på såväl nationell och internationell nivå, särskilt inom EU och den nordiska kretsen.

De risker som identifierades i genomförandeplanen är fortsatt aktuella och hanteras löpande:

- Risker för överlappning. Dessa är särskilt framträdande kopplat till viss tematisk inriktning, samt högre i vissa kontexter där fler givare är aktiva. Behovet av informationsinhämtning och behovsanalys, liksom strukturerad samordning och dialog kvarstår, för att säkerställa effektivitet och svenskt mervärde.
- Arbetet i länder där Sverige saknar närvaro innebär utmaningar avseende dialog, uppföljning och riskhantering. För ett effektivt och ändamålsenligt genomförande har Sida i första hand valt att se över samarbetsmöjligheter med väletablerade aktörer med stabil närvaro och kapacitet för uppföljning.

Bilagor

Bilaga 1. Rapporten – syfte, upplägg och förklaring av trafikljussystemet

1.1 Om strategirapporten – syfte och upplägg

Rapportens syfte är att rapportera Sidas strategigenomförande till regeringen. Rapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för, och mottagare av, strategirapporten.

Vid sidan av Rapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Rapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Rapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier (*Uppdrag om genomförande och uppföljning av landstrategier och andra strategier inom biståndet 19 december 2024*). Rapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet.

Rapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste Rapporten. Rapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för rapportens framtagande, däribland uppdaterad multidimensionell fattigdomsanalys, rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten.

1.1 Förklaring av trafikljussystemet

Trafikljusen är ett signalsystem som sammanfattar och motiverar Sidas nulägesbedömning av strategigenomförandet. Olika aspekter av strategigenomförandet bedöms i rapporten för att ge en bild av trender i utvecklingen och hur väl portföljen av insatser och aktiviteter är sammansatt i relation till behoven i kontexten, strategins mål och förväntade resultat. Bedömningen består av ett färgsatt Trafikljus samt en motivering.

Trafikljus för portföljens sammansättning

Grön: Portföljen är väl sammansatt	Gul: Portföljen behöver mindre justeringar	Röd: Portföljen behöver större justeringar
Portföljen svarar upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt förväntas uppnå resultat enligt insatsernas mål.	Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt förväntas uppnå resultat för en större del av insatsernas mål.	Portföljen svarar inte upp mot behoven i kontexten, strategins mål och/eller förväntas inte uppnå resultat enligt insatsernas mål.

Sida utvecklar och anpassar löpande strategiportföljerna för att upprätthålla en väl sammansatt portfölj. Sida anpassar portföljen genom att förhålla sig till utvecklingsutmaningar i respektive kontext, aktuell styrning samt genom att säkerställa att insatser och aktiviteter förväntas bidra till resultat. Trafikljusbedömningen beaktar och utgår från dessa tre aspekter.

Trafikljus för portföljens resultat

I vilken utsträckning bidrar portföljens resultat till strategimålet?

Hög grad	Måttlig grad	Låg grad
Portföljens resultat bidrar i hög grad till strategimålet, via de underliggande utfallsmålen.	Portföljens resultat bidrar i måttlig grad till strategimålet, via de underliggande utfallsmålen.	Portföljens resultat bidrar i låg grad till strategimålet.

Sida använder trafikljuset för portföljens resultat för att följa upp resultat i relation till strategimålen. Bedömningen förankras i Sidas verksamhetslogik: Eftersom strategimålen inte kan mätas direkt – då det saknas tydliga utgångslägen och definierade slutpunkter – bedöms

i stället hur insatsernas utfall bidrar till förändring. Utfallsmålen⁵³ fungerar som en brygga mellan insatserna och strategimålet, och mäter Sidas bidrag genom finansiering, expertis, dialog och projektgenomförande. Trafikljuset visar i vilken grad insatserna inom en portfölj uppfyller sina mål och hur omfattande dessa bidrag är i relation till strategimålet. På så vis kan Sida identifiera om portföljens resultat leder till observerbara förändringar som stödjer närmandet av strategimålet.

Bedömningen sker i relation till uppsatta mål:

1. Resultat i relation till målen i portföljen: *I vilken utsträckning har insatserna gett resultat? I vilken utsträckning når insatserna målen?*

Antagande: Portföljen består av insatser vars måluppfyllelse bidrar till närmande av utfallsmålen, och därigenom strategimålet. Om insatserna inte ger resultat i relation till sina mål så ger de inte heller resultat i relation till strategimålet, enligt Sidas verksamhetslogik.

2. Resultat i relation till utfallsmålen: *I vilken utsträckning har Sida bidragit till förändring i linje med utfallsmålet? Givet resultaten i portföljen, har det skett en förändring i linje med utfallsmålet? Hur stor eller betydelsefull är denna förändring?*

Antagande: Portföljen levererar resultat, men av olika betydelse och magnitud.

3. Resultat i relation till strategimålet: *Givet Sidas bidrag till utfallsmålen, i vilken utsträckning har Sida bidragit till ett närmande av strategimålet? Det finns ingen formel för att värdera betydelsen av framsteg i relation till strategimålet – det beror på förändringsteorin.*

Antagande: Utfallsmålen har formulerats som delmål till strategimålet. Förändring i linje med utfallsmålen innebär ett närmande av strategimålet.

⁵³ Sida följer upp utfallsmålen i kommande rapport för 2026.